

Eric Droogh, directeur RGV, gaf de Ganzenveer aan:

— Hans Hillebrand, directeur van de Stichting Innovatie Recreatie en Ruimte (STIRR)

Recreatie en natuur, een goed koppel

> DE RECREATIESECTOR IN NEDERLAND is van groot economisch belang met een jaarlijkse omzet van 36 miljard (3% van het BNP) en een aandeel van 4% in de werkgelegenheid. De ruim 50.000 vooral kleinere bedrijven dragen ook bij aan het welzijn van de Nederlandse bevolking. Zij creëren een prettige, toegankelijke en beleefbare omgeving voor de ontspanning die mensen nodig hebben als tegenhanger van de drukte van alledag. Recreëren kan in een stedelijke omgeving maar gebeurt ook vaak in het buitengebied, vooral in regio's met mooie natuur. Gezien dat laatste zou ook een positieve ontwikkelingsrelatie tussen recreatie en natuur verondersteld mogen worden. Helaas is de praktijk weerbarstiger. Op diverse plekken houden recreatie en natuur elkaar in een verstikkende omarming. Denk in dit verband aan de moeizame discussies over Natura 2000. Verder hebben we te maken met lage rendementen in de recreatiesector door sterke internationale concurrentie en kritischer gasten. Een weekendje Veluwe concurreert met een weekendje Rome. Door die lage rendementen ontbreekt het vaak aan geld voor investeringen, ook in natuur, en dreigt een neerwaartse spiraal

Om het tij te keren hebben vooroplopende ondernemers in het Manifest van Hattem (2007) een oplossing ontwikkeld die luidt: het bedrijfsrendement verhogen door te investeren in natuur. Deze ondernemers gaan er vanuit dat voor gasten de beleving in toenemende mate doorslaggevend is bij de keuze van een bestemming. Door te investeren in natuur (en ruimer de kwaliteit van de omgeving) kan de beleving tot iets unieks gemaakt worden, waardoor meer gasten worden aangetrokken en zij ook bereid zijn extra te betalen. Van dit nieuwe uitgangspunt zijn al verschillende voorbeelden, onder andere Waterdunen in west Zeeuws-Vlaanderen met kustveiligheid, natuur en recreatief ondernemen als één pakket, en de ChateauHotels&Restaurants van Camille Oostwegel in Zuid-Limburg. Maar ook het RGV, dat in de vorige column aan bod kwam, past in dit rijtje.

Wat dit soort voorbeelden gemeen heeft is de wil tot samenwerken en het principe van geven en nemen. Waarbij het interessante is dat door elkaar de ruimte te geven en wat te gunnen, de koek groter en lekkerder gemaakt wordt en er dus uiteindelijk door iedereen meer kan worden genomen en genoten. STIRR ondersteunt dit soort initiatieven op het snijvlak van economie en ecologie en zou graag zien dat er meer van de grond komen. De Green Deal die STIRR en Recron daartoe op 3 oktober jongstleden met het ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie hebben gesloten, zal daar zeker bij helpen. <

De rubriek Doorgeefganzenveer gaat stoppen! Wie voor de laatste keer de ganzenveer op het papier mag laten krassen, zal blijken in het decembernummer.